

Ocenianie kształtujące w naszej szkole

Ocenianie kształtujące jest strategią uczenia i uczenia się, które ma sprawić, aby uczniowie byli jak najbardziej zaangażowani w proces edukacyjny i byli świadomi, czego i po co się uczą, a także jakie postępy czynią.

W ciągu roku nauczyciele wprowadzają w przestrzeń lekcyjną kolejne elementy oceniania kształtującego. Skupimy się na uświadamianiu uczniom, do czego ma ich doprowadzić dana lekcja (CEL) oraz po czym poznają, że opanowali potrzebne im umiejętności i wiedzę (KRYTERIA SUKCESU). Nauczyciele wykorzystują zróżnicowane metody monitorowania i podsumowywania stopnia realizacji celu, aby – w razie potrzeby – na pewne zagadnienia poświęcić więcej czasu. Wprowadzamy INFORMACJĘ ZWROTNA, dzięki której uczniowie na bieżąco mogą dokonywać ewaluacji swoich postępów w nauce i, postępując zgodnie ze wskazówkami nauczyciela, rozwijać swoje umiejętności.

Zachęcamy Państwa do wsparcia naszych działań, np. przez rozmowę z dziećmi o tym, czego się nauczyły, z czego są dumne, w czym potrzebują pomocy. Pokażmy, że sam proces uczenia się to zdecydowanie więcej niż oceny wyrażone w skali szkolnej!

Idea oceniania kształtującego:

„Ocenianie kształtujące jest sposobem pracy nauczycieli i uczniów, który polega na systematycznym pozyskiwaniu informacji o przebiegu procesu uczenia się uczniów.

Dzięki temu można:

- modyfikować dalsze nauczanie i uczenie się,
- dawać uczniom informację zwrotną pomagającą im się uczyć.

W praktyce oceniania kształtującego nauczyciel planuje każdą lekcję z uwzględnieniem dotychczasowej wiedzy i umiejętności uczniów i na ich podstawie określa nowe cele nauczania i uczenia się. Jest to bardzo ważny element konstruktywistycznego nauczania. Wszystko, co uczeń może powiązać z wiedzą, którą już posiada, jest dla niego znacznie łatwiejsze do zrozumienia. Nowa wiedza „wiąże” mu się z czymś znanym, a zrozumienie jest właśnie tym procesem wiązania się.

Badania nad uczeniem się dowodzą, że uczący się, dowiadując się czegoś nowego, zawsze stara się to umiejscowić przy czymś, co już zna i z tej pozycji to oglądać. Z tego powodu warto odwołać się do tej wiedzy na początku wprowadzania tematu i planować lekcję w taki sposób, aby uczniowie widzieli zastosowanie zdobywanej wiedzy.

Uczniowie mają być świadomi celów, do których dążą, dlatego nauczyciel formułuje je w języku dla nich zrozumiałym i podaje uczniom na początku zajęć. Pamięta także o tym, by uczniowie wiedzieli, na co będą zwracać uwagę (nacobezu) ucząc się i po czym poznają, że osiągnęli cele lekcji. Dlatego też określa fakty, dowody, które służą do rozpoznania postępów w nauce i są podstawą udzielania uczniom informacji zwrotnej (oceny kształtującej). Jest ona filarem oceniania kształtującego i ściśle odnosi się do ustalonych kryteriów (nacobezu). Jej celem jest przekazanie uczniowi konkretnych wskazówek wspierających uczenie się.

Informacja zwrotna powinna bezwzględnie opierać się na ustalonych kryteriach, być świeża, zindywidualizowana, konkretna, wyrażona językiem w pełni zrozumiałym dla danego ucznia, aby chciał ją przeczytać oraz poprawić pracę według podanych wskazówek.

Duże znaczenie, szczególnie w przypadku uczniów szkół podstawowych, ma współpraca z rodzicami. Przekazanie im wiedzy na temat idei oceniania kształtującego sprawia, że dobrze rozumieją proces, w jakim są ich dzieci. Dzięki temu, że rodzice mają dostęp do informacji zwrotnej udzielanej przez nauczyciela do prac dzieci, mogą wspierać je w dążeniu do pełnego osiągnięcia celów edukacyjnych.

W ocenianiu kształtującym stosuje się samoocenę uczniowską w postaci refleksji dotyczącej stopnia osiągnięcia kryteriów (nacobezu) i ocenę koleżeńską w formie informacji zwrotnej od ucznia dla ucznia. Nauczyciel rozdziela oceny sumujące od kształtujących: jeśli nauczyciel ocenia pracę kształtującą, nie stawia za nią stopnia.

Formułuje też pytania kluczowe do lekcji, które wspomagają osiągnięcie celów. Organizuje współpracę uczniów w parach i małych grupach, wprowadza zasadę niepodnoszenia rąk i losowe wybieranie uczniów do odpowiedzi.

Pozyskuje także informację zwrotną od uczniów na temat własnej pracy w kontekście tego, co może zmienić, aby ułatwić uczniom uczenie się i pomóc im w tym procesie.”

Tekst pochodzi z materiałów CEO